

KURTULUŞ SAVAŞINDA CEPHELER KAVRAM HARİTASI

DOĞU CEPHESİ	GÜNEY CEPHESİ	BATI CEPHESİ
❖ Bu cephede Ermenilerle mücadele edilmiştir.	❖ Bu cephede Fransızlar ve Ermeni çeteler ile mücadele edilmiştir. (Güneybatı Anadolu'yu işgal eden İtalyanlar ile bir çatışma ortamı olmamıştır.)	✓ Bu cephede Yunanlılara karşı mücadele edilmiştir. Batı cephesi, Kurtuluş Savaşının en uzun süren ve en şiddetli savaşların yapıldığı cephesidir.
❖ Ermeni sorunu ilk kez Berlin Antlaşması 'nda (1878) gündeme gelmiştir. Bu antlaşmada Osmanlı Devleti'nden Doğu Anadolu'da Ermeniler lehine ıslahatlar yapması istenmiştir.		I. İNÖNÜ SAVAŞI 6-10 OCAK 1921-Zaferle sonuçlandı.
❖ Taşnak ve Hınçak Cemiyetlerini kuran Ermeniler isyanlar çıkarmışlar, Doğu Anadolu'da nüfus üstünlüğü kurmak için katliamlar yapmışlardır.	❖ Bölge (Adana, Antep , Maraş ve Urfa , Mersin, Hatay, Osmaniye) önce İngilizlerin işgaline uğramış, sonra Fransızlara devredilmiştir .	✓ TBMM'nin kurduğu düzenli ordunun ilk başarısıdır . İtilaf Devletleri TBMM'yi Londra Konferansı 'na çağırdılar. Sovyet Rusya ile Moskova Antlaşması -Afganistan ile Dostluk Antlaşması imzalandı. Yeni Türk Devletinin ilk anayasası olan Teşkilat-ı Esasiye hazırlandı. İstiklal Marşı kabul edildi.
❖ I. Dünya Savaşı'nda Rusya ile anlaşılan Ermeniler Türkleri katledince Osmanlı Devleti Tehcir Kanunu 'nu (Sevk ve İskan Kanunu) çıkararak Ermenileri Suriye ve Lübnan'a göç ettirmiştir.(1915)	❖ İşgallere karşı ilk direniş Hatay Dört Yol 'da Fransızlara karşı başladı.	II. İNÖNÜ SAVAŞI 23-31 MART 1921- Savaşı Türk ordusu kazandı.
❖ Bu cephe genel olarak Doğu Anadolu'yu kapsar. Ancak savaşlar Kars ve çevresinde yaşanmıştır.	❖ Fransızlar bölgeyi Ermenilerle birlikte işgal ederek ağır baskılar yaptılar ve sivil halka yönelik katliamlar gerçekleştirdiler. Bu durum halkın tepkisine neden oldu.	✓ "Siz orada yalnız düşmanı değil, milletin makus talihini de yendiniz" . M.Kemal
❖ Bu cephede 15.Kolordu Komutanı Kazım Karabekir Paşa görev yapmıştır.	❖ Maraş'ta Sütçü İmam , Urfa'da Ali Saip Bey , Antep'te Şahin Bey halka liderlik yaptılar.	KÜTAHYA-ESKİŞEHİR SAVAŞLARI 10-24 Temmuz 1921
❖ Doğu Anadolu'da bir Ermeni devleti kurmak isteyen Ermeniler ile TBMM Hükümeti arasında yapılan Sarıkamış Savaşı ve Kars Savaşı ile Ermeniler yenilgiye uğratıldı.	❖ Uzun mücadelelerden sonra; 11 Şubat 1920'de Maraş, 10 Nisan 1920'de Urfa, 8 Şubat 1921'de Antep kurtarıldı.	✓ Düzenli ordunun Batı cephesindeki ilk ve tek yenilgisidir . Afyon, Kütahya, Eskişehir işgale uğradı. TBMM'de sert tartışmalar başladı. • Düzenli ordunun kaldırılarak Kuva-yı Milliye'ye geçilmesi fikri ortaya çıktı. • TBMM'nin Kayseri'ye taşınması gündeme geldi.
Gümrü Antlaşması (2-3 Aralık 1920) 1. Kars, Sarıkamış ve Iğdır TBMM'ye verilecek 2. Ermenistan Sevr'i tanımayacak, Misak-ı Milli'yi tanıyacak. ÖNEMİ: ➤ TBMM Hükümetinin ilk askeri ve siyasi başarısıdır. ➤ Ermenistan TBMM'yi ve Misak-ı Milli'yi ilk tanıyan devlet olmuştur. ➤ Ermeni meselesi sona ermiştir. ➤ Sevr antlaşmasının geçersizliği ilk kez uluslararası bir antlaşmada onaylanmıştır. ➤ Doğu sınırimız güvenlik altına alınmıştır.	❖ Fransızlar Sakarya Savaşı'ndan sonra imzalanan Ankara Antlaşması (20 Ekim 1921) ile Anadolu'yu terkettiler.	✓ 5 Ağustos 1921 de Mustafa Kemal'e Başkomutanlık yetkisi verildi. Savaşın kazanılması amacıyla daha hızlı kararlar alabilmesi ve uygulayabilmesi için Mustafa Kemal Paşa'ya TBMM'nin bütün yetkileri üç ay süre ile verildi.
	❖ TBMM tarafından Maraş'a " Kahraman ", Antep'e " Gazi ", Urfa'ya " Şanlı " unvanları verildi.	✓ 8 Ağustos 1921'de ordunun ihtiyaçlarının karşılanması için Tekalif-i Milliye Emirleri çıkarıldı.
	❖ İtalyanlar II. İnönü savaşından sonra Anadolu'dan çekilmeye başlamışlar, Sakarya savaşından sonra ise Anadolu'yu tamamen boşaltmışlardır.	SAKARYA MEYDAN MUHAREBESİ-23 Ağustos 13 Eylül 1921
	❖ Bu cephede düzenli ordu kullanılmamış, Kuva-yı Milliye birlikleri ile mücadele edilmiştir.	✓ "Hattı müdafaa yoktur, sathı müdafaa vardır, o satıh da bütün vatandır" ✓ Türk ordusunun geri çekilişi sona erdi . Milli mücadelenin son savunma savaşıdır. Yunanlılar savunmaya çekilirken taarruz sırası Türklere geçti. İtalyanlar Anadolu'dan tamamen çekildiler. Fransızlarla Ankara Antlaşması , Sovyet Rusya ile Kars Antlaşması imzalandı. TBMM tarafından Mustafa Kemal Paşa'ya " Gazilik " unvanı ve " Mareşallik " rütbesi verildi.
		BÜYÜK TAARRUZ / BAŞKOMUTANLIK MEYDAN MUHAREBESİ 26-30 Ağustos 1922
		✓ "Ordular, ilk hedefiniz Akdeniz'dir, İleri" ✓ Kurtuluş Savaşı başarıya ulaştı. Kurtuluş Savaşı'nın sıcak savaş dönemi bitti, diplomatik mücadele dönemi başladı.
		MUDANYA ATEŞKES ANTLAŞMASI 11 Ekim 1922
		✓ Kurtuluş savaşının silahlı mücadele bölümü sona erdi. İstanbul ve Doğu Trakya savaş yapılmadan kurtarıldı. İstanbul ve Boğazların yönetimi TBMM'ye bırakılmasıyla Osmanlı devleti hukuken sona erdi.